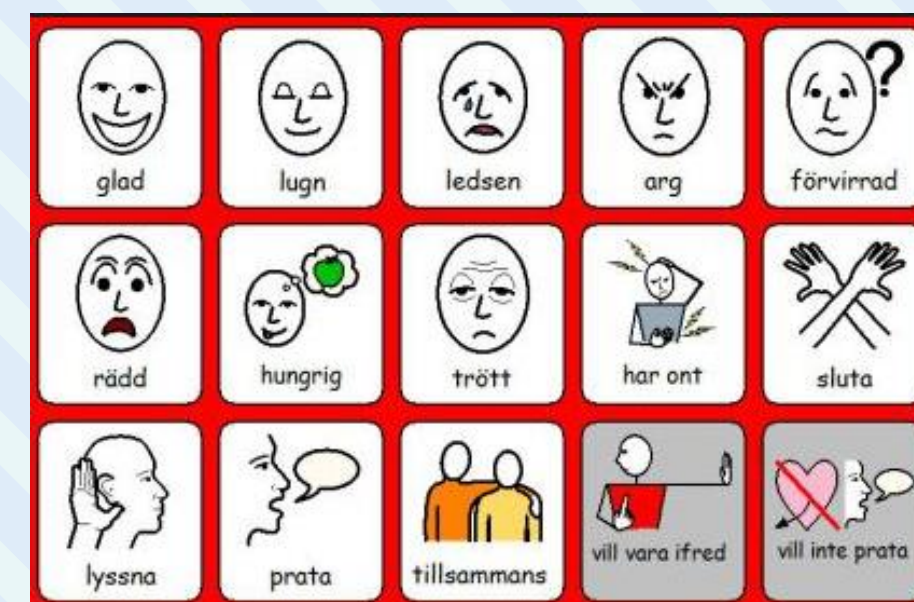

Tillverkning av bildstöd för kommunikation och kognition

Louise Malmros Petitfrère, hjälpmedelskonsulent/leg. arbetsterapeut

Team Kommunikation – och kognition

Louise Malmros Petitfrère

Konsulent

021 – 17 42 57

Kommunikation, kognition,
omgivningskontroll, dyslexi

Frida Foborg

Konsulent

☎ 021 – 17 57 09

Kognition, larm, gps-larm

Ulrika Eriksson

Konsulent

☎ 021 – 17 49 19

Larm, gps-larm, kommunikation,
omgivningskontroll, dyslexi

Juha Goman

Tekniker

☎ 021 – 17 30 48

Västerås öster, Sala, Fagersta, Norberg

Michael Larsson

Tekniker

☎ 021 – 17 30 48

Västerås väster, KAK

Vårt teams utbildningar

- GPS-larm
- Kognition – Kalenderappar
- Kognition – tid, minne och planering
- Kommunikation
- Omgivningskontroll och styrsätt
- Personliga larm
- Tillverkning av bildstöd för kommunikation och kognition
- Tyngdprodukter

Kursen syftar till att du som förskrivare ska...

- veta hur det går till att förskriva hjälpmedel
- känna till aktuellt förskrivningsbart sortiment
- veta vem som är berättigad till förskrivningsbara bildtillverkningsprogram
- känna till vad som finns att hämta på nätet
- kunna göra enklare bildstöd

Program

- 8.30 Presentation, handbok, bildstöd

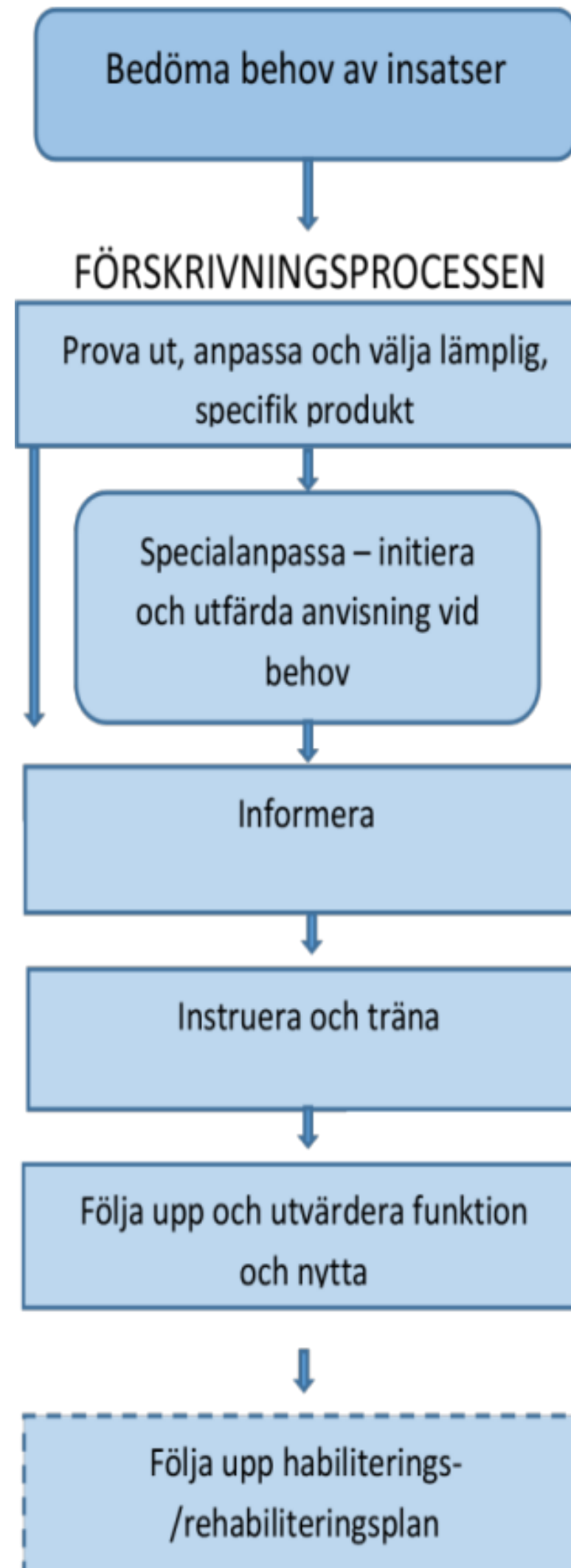
- 9.15 Fikapaus

- 09.35 Förskrivningsbart sortiment, ”prova på”

Förskrivningsprocessen

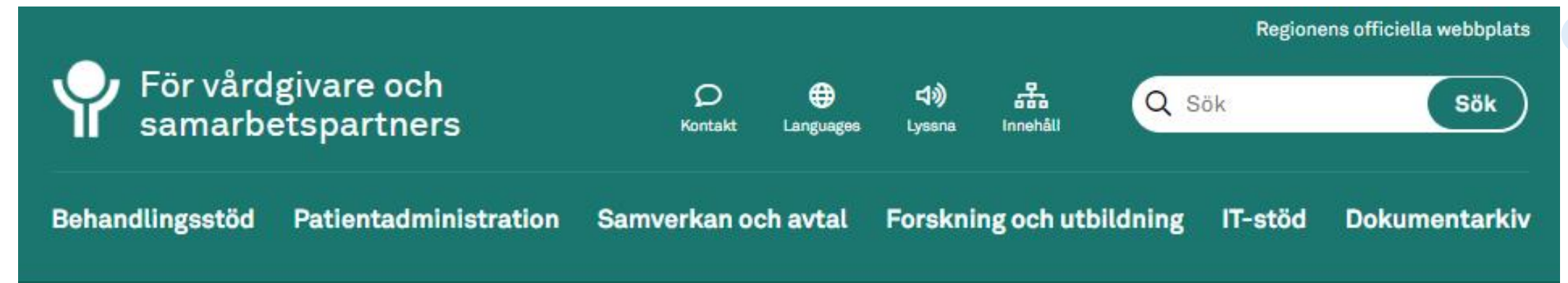

Förskrivarstöd

- Förskrivarmaterial
- Förskrivarsidorna

<https://regionvastmanland.se/vardgivare/behandlingsstod/hjalpmedel/kognition-och-kommunikation/>

- WebSesam
- Uppladdningstjänsten
- Hjälpmedelshandboken
- Konsulent – utprovning, telefon, mail
- HMC-info

För vårdgivare och samarbetspartners → Behandlingsstöd → Hjälpmedel → Kognition och kommunikation

Kognition och kommunikation

Hjälpmedel för omgivningskontroll, kognitiva svårigheter, kommunikation och larm.

Nyheter

Länkar

[Hjälpmedelshandboken, kognition och kommunikation >](#)

[Hjälpmedelshandboken, tyngdprodukter >](#)

[Inloggning till webSesam](#)

[Se lediga tider för utprovningsrum](#)

Hjälpmedelshandboken

- <https://regionvastmanland.se/vardgivare/behandlingsstod/hjalpmedel/hjalpmedelshandboken/>

Hjälpmedelshandboken

Hjälpmedelshandboken är ett stöd för förskrivare av hjälpmedel och styr vilka hjälpmedel som kan förskrivas i Region Västmanland och länets kommuner, vilka kriterier som gäller vid förskrivning och vilka avgifter som tas ut.

Hjälpmedelshandboken bygger på **lagar, förordningar och föreskrifter** som reglerar hälso- och sjukvården generellt och hjälpmedelsområdet specifikt. Hjälpmedelshandboken är gemensam för samtliga hjälpmedelsområden och beslutas av politiker i regionstyrelsen eller hjälpmedelsnämnden.

Under rubriken Gemensamma bestämmelser finns information som gäller för samtliga hjälpmedelsområden. Information om bestämmelser som gäller för syn, hörsel och ortopedi hittar du under respektive rubrik. För Hjälpmedelscentrum finns rubriken Bestämmelser Hjälpmedelscentrum. Hjälpmedel som hanteras av Hjälpmedelscentrum finns under Rörelse, Träning, vård och behandling, Kognition och kommunikation, I hemmet och Inkontinens.

Gemensamma bestämmelser

Bestämmelser Hjälpmedelscentrum

Rörelse

Träning, vård och behandling

Kognition och kommunikation

Minne, tid och planering

Samtal, röst, tal, tele, läs och skriv

Tyngdprodukter

Hantering av föremål

Larm

Rådgivning eller anpassning av egenägd produkt

Att tänka på innan förskrivning

- Vad ska bilderna användas till?
- Hur ska bilderna presenteras?
- Vilken typ av bilder?
- Vem/vilka ska hantera bilder/program?

kläder							
sova							

Bildstöd till vad?

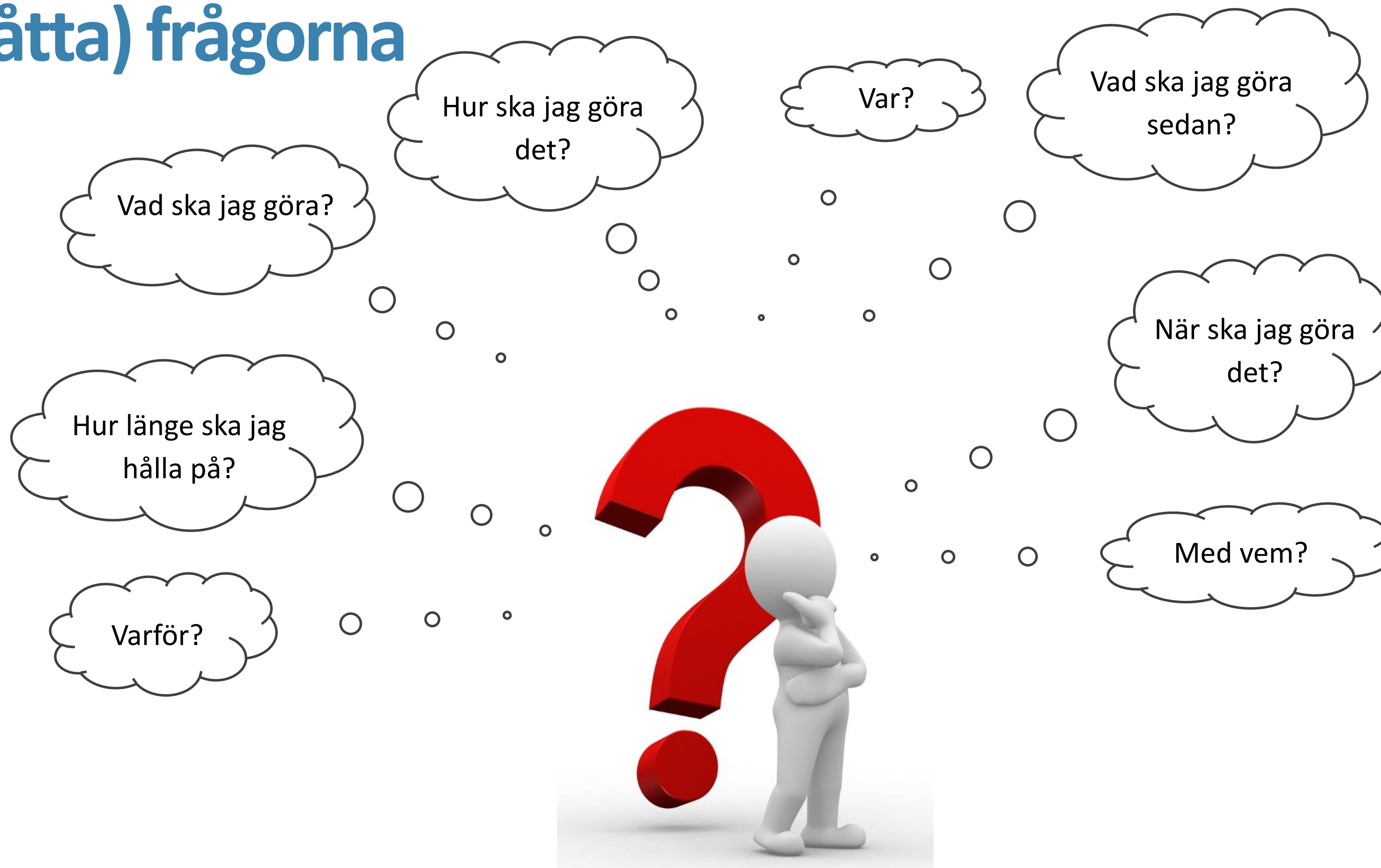
- Planera, förbereda
- Välja, komma på
- Vad, vilken ordning och hur länge
- Komma ihåg
- Visa, prata
- Förstå
- Behålla fokus
- Minnas, gå tillbaka

**Bidrar till ökad delaktighet
och självständighet**

idé från ursula.willstedtsvensson@gmail.com

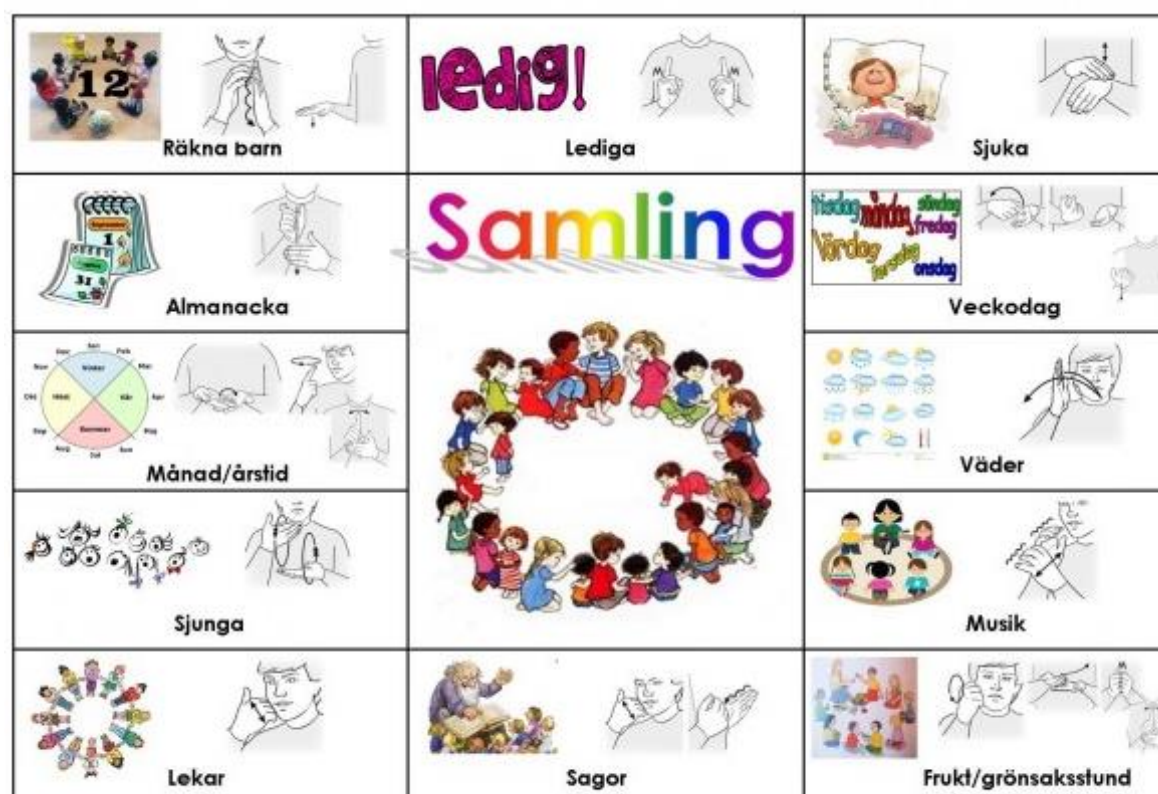
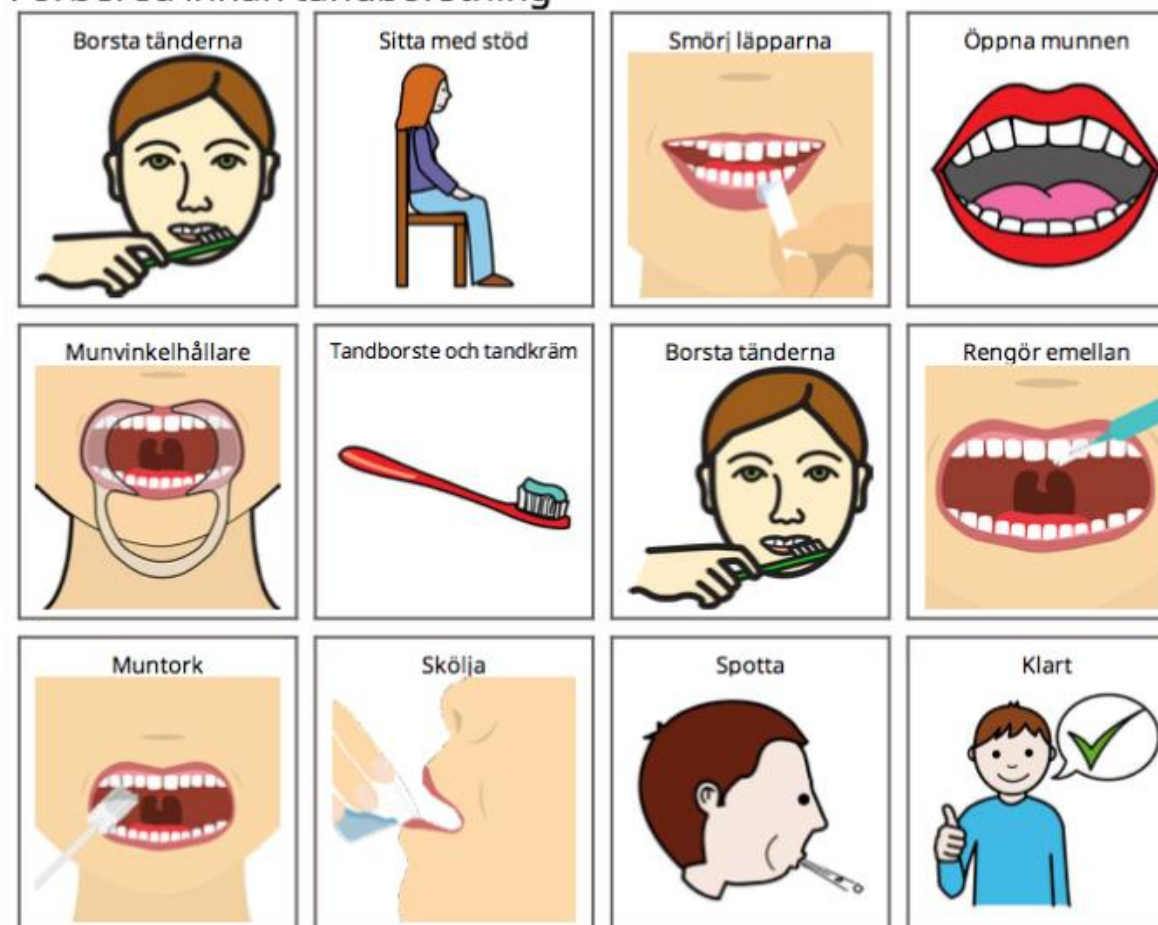
De sju (åtta) frågorna

Exempel på bildstöd

- Schemabilder
- Informationsmaterial
- Steg-för-steg instruktioner
- Pratkartor
- Kommunikationsbok

Förbered innan tandborstning

Skapad av Maria Ersson/mariastekrum

Bildstöd på nätet

Göra eget och färdigt material

- <http://www.handi.se/print/>

Gratis. Handi bilder 3X3 cm eller 5X5 cm

- <http://bildstod.se/>

Gratis. Skapa ett konto med mailadress.
Olika mallar: karta, knippa, schema och bild och text.
Fler sorters bilder/symboler. Ändra bakgrundsfärg.
Översättning 13 språk

- <http://papunet.net/svenska/material>

Gratis. Finsk sida. Färdigt material som går att redigera.
Bildbank ca 27 000 bilder: fotografier, ritade bilder,
piktogram och ritade tecken. Det går att ladda ner bilderna.

Bildstöd på nätet Färdigt att hämta

- <https://www.habilitering.se/fakta-och-rad/material-att-ladda-ner/>

Habiliteringens resurscenter i Stockholm har tagit fram olika typer av material för kommunikativt och kognitivt stöd.

- <https://widgit-health.com/>

Bedside Messages 26 nyckelfraser på sjukhus, 31 språk samt mycket annat material man kan inspireras av

- <https://pixabay.com/sv/>

Fria bilder på nätet. Både foton och illustrationer – kan söka på svenska

WidgitHealth Bedside Messages Hindi (A4)

Bra verktyg vid tillverkning av bildstöd

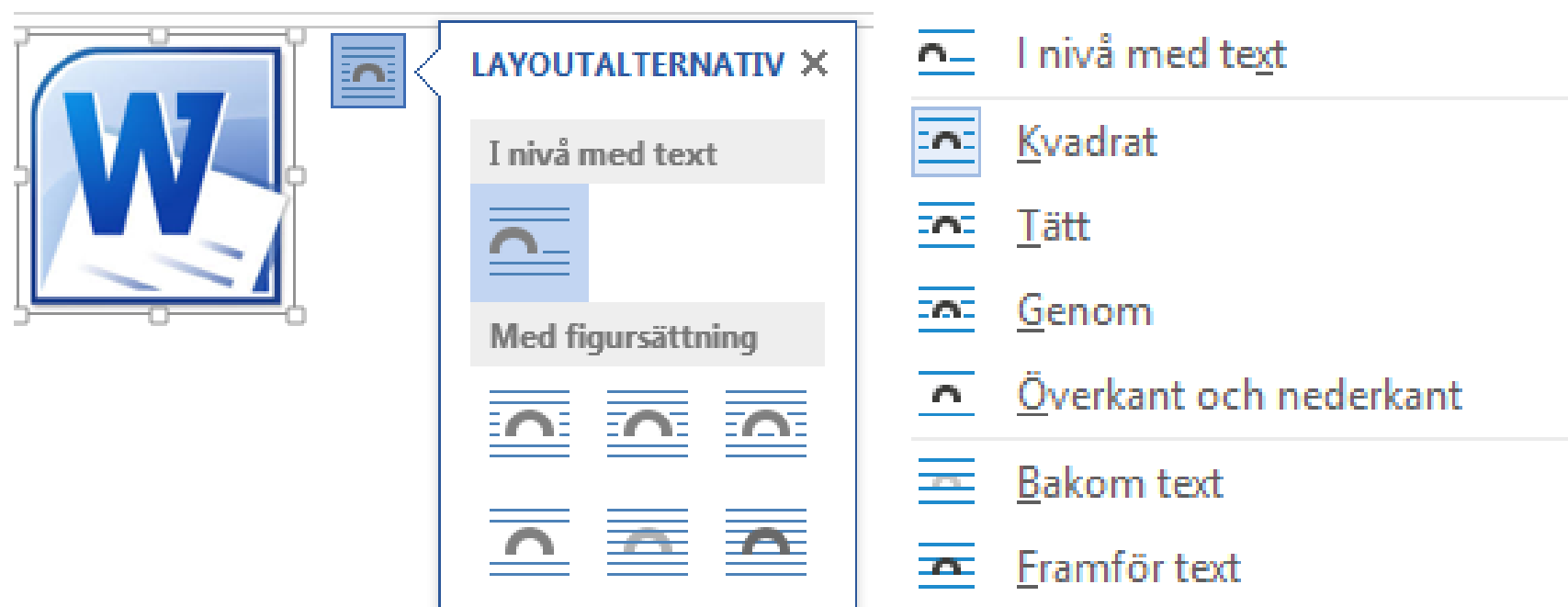
- Skärmmklippverktyget

- PowerPoint

- Word

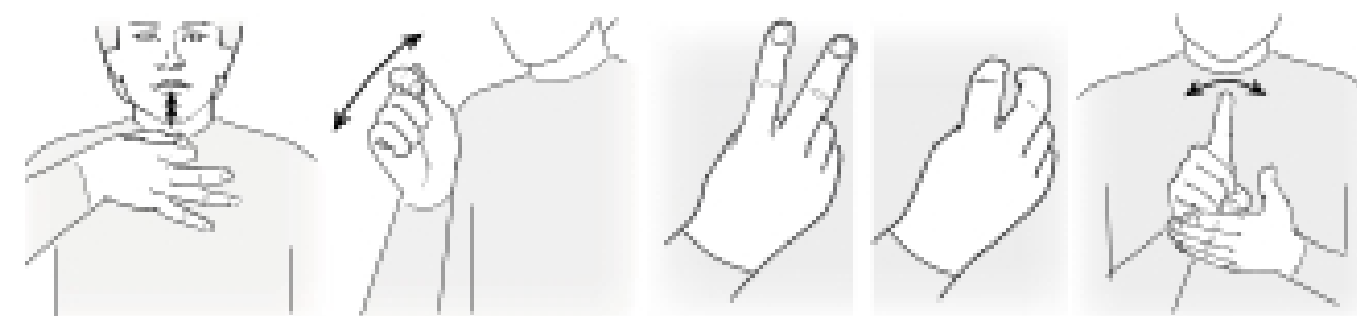
Fikapaus 20 min

Fikapaus

20 min

Fika

paus

20

minuter

Bokstavs- och symbolsatser/tavlor

ISO-kod 22 21 03

Samtalshjälpmedel gör det möjligt för två personer att samtala med varandra när de befinner sig på samma plats. Avser bilder, symboler, tecken. Omfattar även programvara för att producera bilder, symboler eller tecken.

Kriterier för förskrivning

- kan förskrivas för att ersätta eller komplettera talad eller skriftlig kommunikation
- kan förskrivas till personer med kognitiva funktionsnedsättningar

Förskrivare

- Arbetsterapeut och logoped
- Specialpedagog på Habiliteringscentrum (några program)

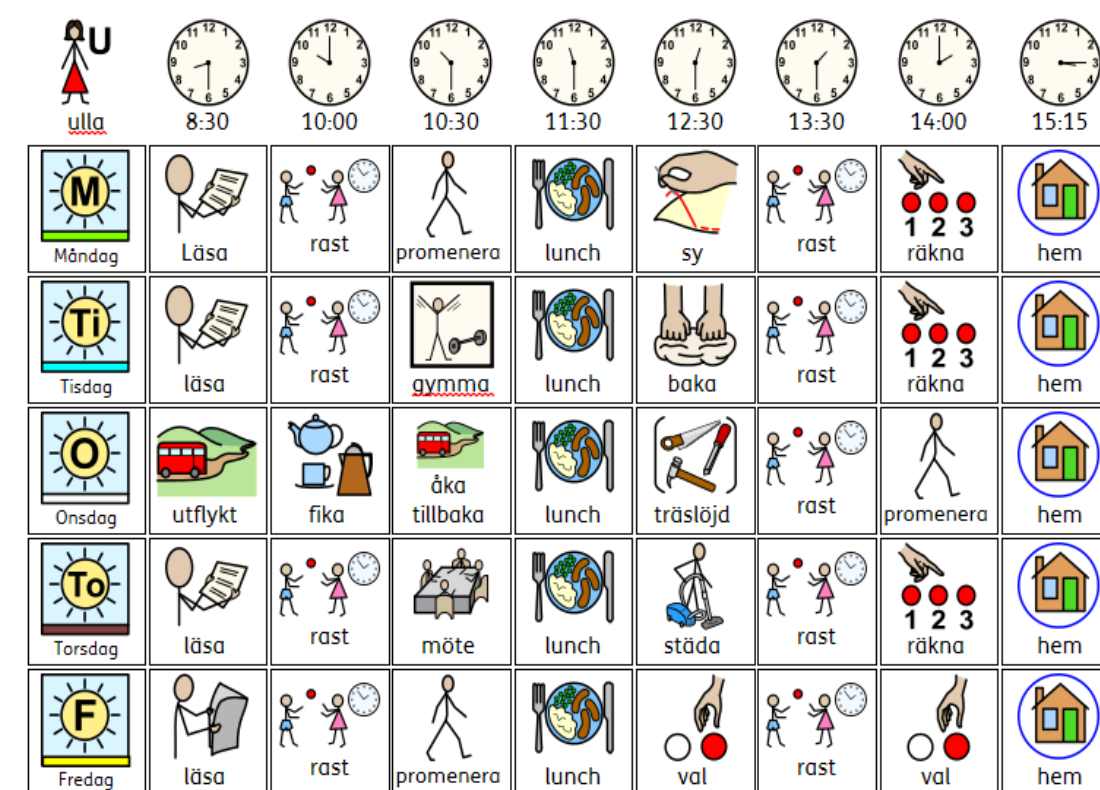
Widgit Online

- Försäljning
- s-nr: 39166 1 års licens
- s-nr: 39167 3 års licens

Webbtjänst, du loggar in på vilken dator som helst som har internetuppkoppling. 20 000 symboler.
 Skapa rutnät från mall (ca 180 mallar) och dokument.
 Mallar för två språk.

Möjlighet att komplettera med bildbasen Ritade tecken

Widgit Online

Communicate InPrint 3

- Försäljning
- S-nr: 38261

Program för Windows.

Bildstöd för utskrift. 20 000 Widgit symboler, många ”svenska” symboler så som midsommar, semla.

Använd mallar (ca 140st) eller skapa egen layout med hjälp av text- och symbolramar, rutnät, linjer, pratbubblor och bilder/symboler. Innehåller färdiga exempel från verksamheter.

Möjlighet att komplettera med bildbaserna Ritade tecken, Pictogram och Bliss

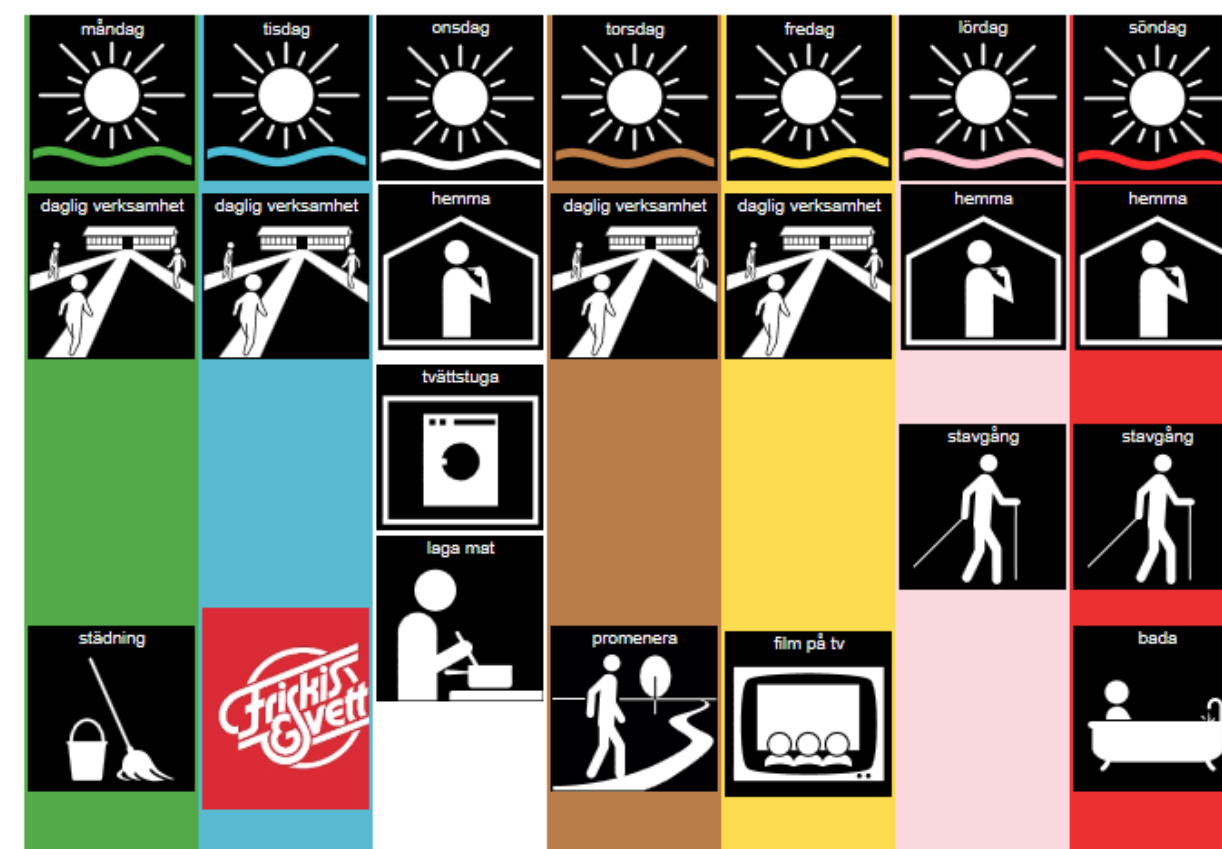
Program bildbas Picto online

- Försäljning
- S-nr: 35808
- 3 års licens

Webtjänst - pictogram.se

Pictogrambilder samt bildbasen Teckningsbanken (teckningar och illustrationer).

Ca 2 500 Pictogrambilder, uppdateras två gånger per år. Sök Pictogrambilder ur bildbasen och ladda ner dem till din dator eller pekplatta eller ladda ner hela bildbasen och använd i InPrint.

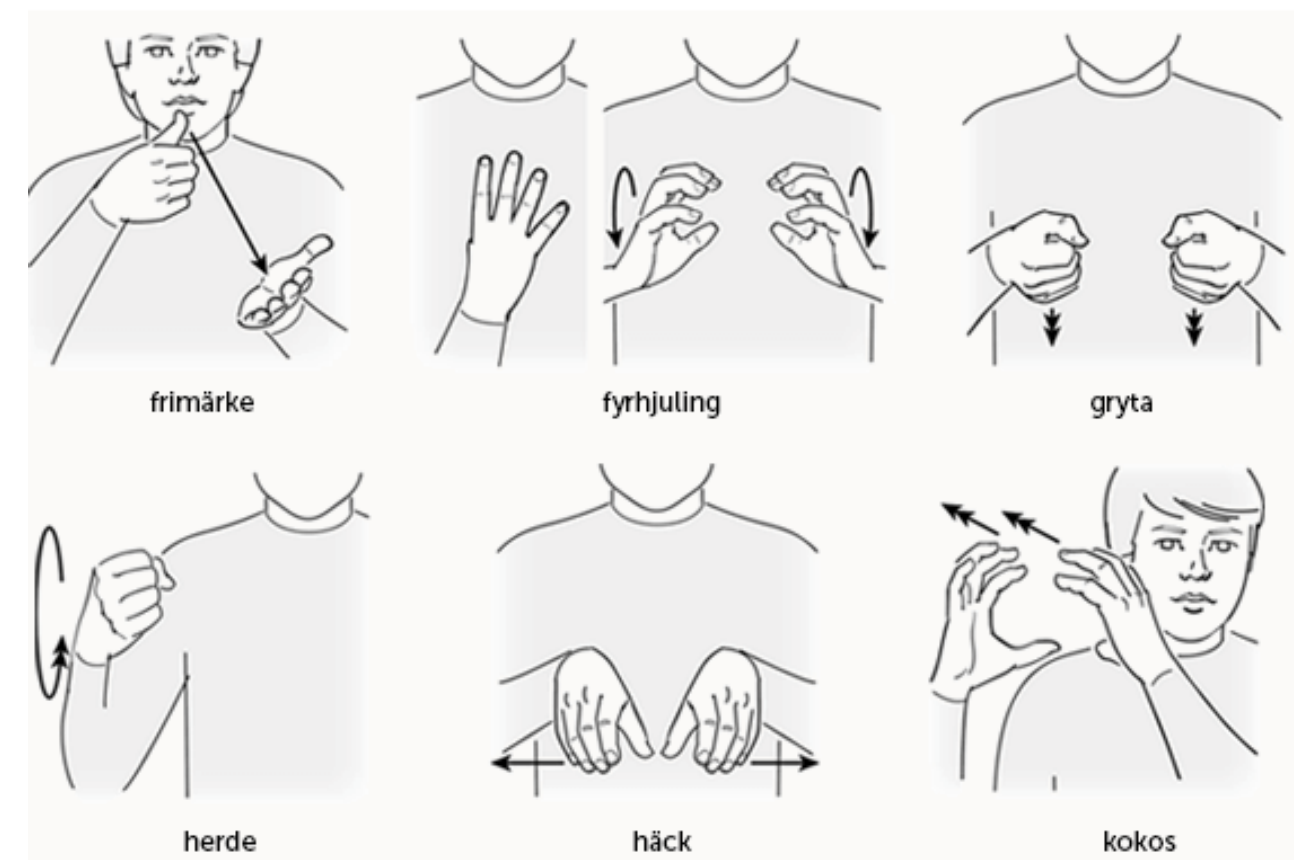
Program Bildbas Ritade tecken

- Försäljning
- S-nr: 35510
- 3 års licens

Webtjänst – ritadetecken.se

Ritade tecken samt bildbasen Teckningsbanken (teckningar och illustrationer).

3600 st Ritade tecken, uppdateras två gånger per år. Sök Ritade tecken ur bildbasen och ladda ner dem till din dator eller pekplatta eller ladda ner hela bildbasen och använd i Widgit Online och InPrint.

Presentationsmaterial för bokstavssatser och symbolsatser

ISO-kod 22 21 90

Kriterier för förskrivning

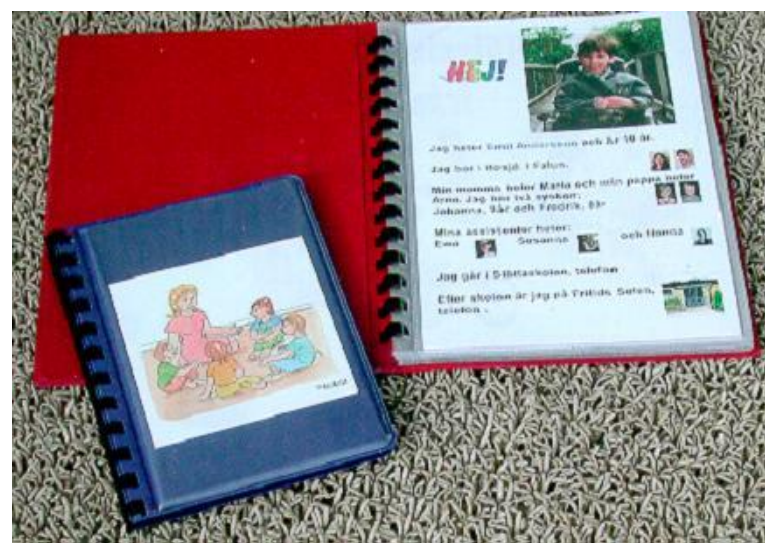
- Förskrivs för att underlätta användandet av bilder, symboler eller tecken vid alternativa kommunikationssätt. Förskrivs även till personer med kognitiva funktionsnedsättningar.

Förskrivare

- Arbetsterapeut och logoped

Presentationsmaterial och bildstöd

- Bildfickor/pärmar
- Kommunikationsmappar
- Situationskartor
- Kalender
- Veckoschema

Vad behöver man vid tillverkning av bildstöd?

- Dator
- Internet
- Färgskrivare
- Lamineringsmaskin
- Magnettejp, häftmassa, kardbordband
- Penna och papper

Viktigt att tänka på vid utleverans

- Hur ska bildstödet införas?
- Hur får alla kännedom/kunskap?
- När ska bildstödet införas?
- Vem ansvarar?

Hjälpmedelsförskrivning i ett genusperspektiv

Hjälpmedel ska förskrivas på lika villkor

Finns omotiverade skillnader?

Bildtillverkningsprogram	Andel kvinnor	Andel män	Antal
Hyreshjälpmedel hos patienter	28,7%	71,3%	293
Förskrivna hjälpmedel under 2022*	32,4%	67,6%	37
Hyreshjälpmedel hos barn (0-17 år)	19,8%	80,2%	91
Förskrivna hjälpmedel till barn under 2022*	28,1%	71,9%	32
*Även försäljningshjälpmedel			

Frågor att ställa sig?

- Vad kan skapa eller vara orsak till skillnader?
Är de **motiverade**?
T ex diagnosbundna? Åldersrelaterade?
Är de **omotiverade**?
T ex normbundna?
- Bemötande – förväntningar
Vilka frågor ställer vi vid bedömning?
Samma frågor oavsett kön?
Påverkar egna värderingar?
- Patientens normer och värderingar
Kan vi stötta en patient att gå utanför de egna normerna?
- Är det olika utmaningar för olika hjälpmedel?

**Finns omotiverade
skillnader?
Diskutera med
varandra på rasten!**

Förslag att prova på

- www.bildstod.se (göra konto, söka färdigt material, göra eget material)
- Habiliteringen i Stockholm <https://www.habilitering.se/fakta-och-rad/material-att-ladda-ner/>
- [Papunets bildbanken](#) [Bildverktyg | Papunet](#) (söka bilder och färdigt material, göra eget material)
- Widgit Online <https://widgitonline.com/> (göra ett prova på konto 21 dagar, titta på exempel och färdigt material, göra eget material)
- Communicate InPrint3 https://www.symbolbruket.se/produkter/inprint3#tab_laddaner (göra ett prova på konto 21 dagar, titta på exempel och färdigt material, göra eget material)
- PictoOnline <https://www.pictogram.se/online/editor/slider>
- Ritade tecken www.ritadetecken.se/ebba